

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

สรุปการติดตามประเมินผล

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง - น้ำท่วม

ปี 2567

ลุ่มน้ำวัง

Call Now
013-465 788

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 1 ร่วมกับ กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ

๑. บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๕ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบ รายละเอียดดังนี้

มาตรา ๖๑ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้งในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีที่เกิดภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง โดยอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (๒) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (๓) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง
- (๔) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (๕) วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่
- (๖) การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง
- (๗) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง

มาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย โดยอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (๒) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (๓) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (๔) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- (๕) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- (๖) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (๗) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด
- (๘) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- (๙) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

มาตรา ๑๗ (๑๐) ให้ กนช. มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไข ภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำต่าง ๆ เพื่อบูรณาการการป้องกัน และแก้ไขภาวะน้ำท่วมระหว่างลุ่มน้ำ ซึ่งการประชุม กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ และ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผน ป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ทั้ง ๒๒ ลุ่มน้ำ

ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำ ได้ดำเนินการจัดแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ทั้ง ๒๒ ลุ่มน้ำ ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๖๒ และ ๖๕ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ และได้สร้างการรับรู้การดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

เพื่อเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๖๓ และ มาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำติดตามการ ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. ให้ ความเห็นชอบ และทบทวนแผนป้องกันฯ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น สทนช. ได้ติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ดังกล่าวจนถึงเดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๖๗

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
๒. เพื่อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไข ภาวะน้ำท่วม

๒. วิธีการดำเนินการ

การติดตามการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยใช้แบบสำรวจเพื่อวิเคราะห์การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของผู้เกี่ยวข้องกับแผนดังกล่าวในทุกมิติ ประกอบด้วย คณะกรรมการลุ่มน้ำผู้ซึ่งจัดทำแผนป้องกันฯ หน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ซึ่งดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ และองค์กรผู้ใช้น้ำและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับประโยชน์และผลกระทบจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ

๒.๑ แบบสำรวจการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ

แบบสำรวจการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ประกอบด้วย ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ ๒ การติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

ตอนที่ ๓ การติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ และ/หรือความคาดหวัง ภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

เกณฑ์การให้คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันฯ แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มาก

ระดับ ๓ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อย

ระดับ ๑ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อยที่สุด

๒.๒ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑. คณะกรรมการลุ่มน้ำ ในฐานะผู้จัดทำแผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๓๕ (๒) และติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕
๒. หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ ในฐานะผู้ดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะผู้ดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕
๔. องค์กรผู้ใช้น้ำ ในฐานะผู้ดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการลุ่มน้ำ หน่วยงานรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎกระทรวง องค์กรผู้ใช้น้ำ พ.ศ.๒๕๖๔ ซึ่งได้รับประโยชน์และผลกระทบจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ

๒.๓ วิธีการวิเคราะห์

การวิเคราะห์โดยใช้กราฟใยแมงมุมหรือแผนภูมิเรดาร์ (Radar Chart) แสดงผลการติดตามภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงพรรณนา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์การดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าว นำไปสู่การเสนอแนวทางการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ผลการติดตาม

การติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยใช้แบบสำรวจ จำนวน ๔ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย คณะกรรมการลุ่มน้ำในฐานะผู้จัดทำแผน หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้นำแผนไปสู่การปฏิบัติ และองค์กรผู้ใช้น้ำ/ผู้เกี่ยวข้อง ในฐานะผู้ได้รับผลประโยชน์จากแผนดังกล่าว รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๑ จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ	ร้อยละ
๑. คณะกรรมการลุ่มน้ำ	๑๔	๑๓.๓๓
๒. หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๕	๑๔.๒๙
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๗๔	๗๐.๔๘
๔. องค์กรผู้ใช้น้ำ/ผู้เกี่ยวข้อง	๒	๑.๙๐
รวม	๑๐๕	๑๐๐

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๒ ระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ระดับความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยมาก / ไม่เคยรับทราบ	๕	๔.๗๖
น้อย	๑๑	๑๐.๔๘
ปานกลาง	๔๗	๔๔.๗๖
มาก	๓๗	๓๕.๒๔
มากที่สุด	๕	๔.๗๖
รวม	๑๐๕	๑๐๐

ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗๖

๓.๑ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

การติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการทบทวนแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินการได้เมื่อเกิดภาวะน้ำแล้ง ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ ต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ตามมาตรา ๖๑ โดยมีผลการวิเคราะห์การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและข้อเสนอแนะ ดังนี้

รูปที่ ๑ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

ตารางที่ ๓ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

รายการ	การใช้ประโยชน์ ((๑)น้อยที่สุด - (๕)มากที่สุด)
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	๓.๗๘
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	๓.๕๗
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง	๓.๔๗
๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	๓.๗๐
๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่	๓.๕๙
๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง	๓.๕๙
๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง	๓.๗๓

การติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง พบว่า การใช้ประโยชน์ในด้านที่ ๓ การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ด้านที่ ๒ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ ด้านที่ ๕ วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ และด้านที่ ๖ การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง มีระดับคะแนนในการใช้ประโยชน์น้อย โดยมีคะแนน ๓.๔๗ ๓.๕๗ ๓.๕๙ และ ๓.๕๙ ตามลำดับ ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพต่อแผนป้องกันฯ ดังนี้

ตารางที่ ๔ ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	- ควรทำงานแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการน้ำทั้งในระดับลำน้ำหลักและลำน้ำสาขา
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	- ควรขอความเห็นจากประชาชนในพื้นที่หรือชุมชนก่อนการดำเนินการจัดทำโครงการโดยเฉพาะการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งเพื่อเสริมสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ - ควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้ง่ายต่อการกรอกรายละเอียดข้อมูลโครงการในระบบ TWP
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง	- ควรมีการจัดเก็บข้อมูลในระดับพื้นที่ชุมชนและทบทวนปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่อง - ควรดำเนินการสำรวจข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์สาเหตุการเกิดน้ำแล้งหรือปัญหาขาดแคลนน้ำ รวมถึงสาเหตุของการเกิดปัญหาน้ำท่วม
๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	- ควรมีแผนเผชิญเหตุชุมชนซึ่งเป็นหลักสูตรชุมชนและควรมีการซักซ้อมแผนดังกล่าวเพื่อเตรียมประชาชนในพื้นที่ให้ตระหนักถึงภัย การป้องกันภัย การเผชิญเหตุ - ควรมีการจัดทำผังการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในช่วงเกิดภาวะวิกฤตและภาวะวิกฤตรุนแรงให้มีความเข้าใจชัดเจน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน - ควรจัดทำช่องทางประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้มีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อให้ประชาชนทราบสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่	- ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานเพื่อตรวจสอบประเด็นปัญหาหรือสาเหตุและควรมีการวางแผนควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่จากข้อมูลทั้งลำน้ำสาขาหลักและลำน้ำสาขา - ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดสรรน้ำในอดีตเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการควบคุมการใช้น้ำที่ชัดเจน
๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง	- ควรจัดทำฐานข้อมูลแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ - ควรจัดทำฐานข้อมูลแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำสำรองในอนาคต - จัดหาแหล่งน้ำกักเก็บเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำสำรองไว้ใช้ในฤดูแล้ง
๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง	- ควรเพิ่มข้อมูลกลไกการปฏิบัติงาน/ผังการทำงานร่วมกันของหน่วยงานให้มีความชัดเจน

๓.๒ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

การติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนข. ให้ความเห็นชอบ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการทบทวนแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ ต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา ๖๔ โดยมีผลการวิเคราะห์การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมและข้อเสนอแนะ ดังนี้

รูปที่ ๒ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ตารางที่ ๕ คะแนนการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

รายการ	การใช้ประโยชน์ ((๑)น้อยที่สุด – (๕)มากที่สุด)
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	๓.๖๙
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	๓.๕๓
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	๓.๖๙
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม	๓.๖๔
๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม	๓.๖๙
๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	๓.๗๔
๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด	๓.๕๙
๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	๓.๗๒
๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม	๓.๗๔

การติดตามการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม พบว่า การใช้ประโยชน์ในด้านที่ ๒ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ ด้านที่ ๗ วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด และด้านที่ ๔ การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม มีระดับคะแนนในการใช้ประโยชน์น้อย โดยมีคะแนน ๓.๕๓ ๓.๕๙ และ ๓.๖๔ ตามลำดับ ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพต่อแผนป้องกันฯ ดังนี้

ตารางที่ ๖ ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	- หน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนควรจัดทำข้อมูลหรือช่องทางการติดต่อหน่วยงานย่อยและบุคลากรในสังกัดที่รับผิดชอบในพื้นที่ โดยจัดทำเป็นช่องทางการติดต่อไปถึงระดับเชิงพื้นที่
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	- ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณและการติดตามการใช้งบประมาณที่ผ่านมา และข้อมูลในการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การขอและการใช้งบประมาณทั้งงบประมาณ ก กลาง งบป้องกันและยังยั้ง
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	- ควรจัดทำข้อมูลเรียลไทม์เชิงพื้นที่ระดับลำน้ำหลักและลำน้ำสาขา - นำข้อมูลการเกิดภัยจริงจากพื้นที่ลำน้ำสาขาเข้ามาวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของการเกิดอุทกภัย เพื่อนำมาจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม	- ควรมีการให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการซักซ้อมแผนในพื้นที่เสี่ยงเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับการเผชิญเหตุได้ - ควรมีแผนงานการบริหารจัดการในกลุ่มน้ำสาขา - ให้มีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุน้ำท่วมตามแผนเผชิญเหตุระดับตำบล
๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม	- ควรเพิ่มการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมในลำน้ำสาขา
๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	- ควรเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบมากขึ้น

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด	- ควรมีการเพิ่มข้อมูลการวิเคราะห์และวิธีการระบายน้ำผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และแนวทางการป้องกัน ช่วยเหลือ แก้ไข ทั้งระดับลำน้ำหลักและลำน้ำสาขา
๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	- ควรเพิ่มข้อมูลแหล่งน้ำในพื้นที่ทั้งในกำกับดูแลของรัฐและของเอกชน
๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม	- ควรเพิ่มข้อมูลผังการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถรายงานข้อมูลสถานการณ์น้ำได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

๓.๓ ความคาดหวังต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม

ผู้ตอบแบบสำรวจมีความคาดหวังและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วม ดังนี้

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำสามารถนำข้อมูลในแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้ง/น้ำท่วมไปปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์
- ควรมีการเพิ่มข้อมูลอำนาจหน้าที่การปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานให้มีความชัดเจน
- ควรมีศูนย์ร่วมข้อมูลในการบริหารจัดการน้ำ
- เมื่อนำแผนป้องกันฯ น้ำแล้ง/น้ำท่วมไปปฏิบัติจะทำให้พื้นที่เสี่ยงภัยได้รับการป้องกันภัยล่วงหน้า ช่วยลดความเสียหายด้านผลผลิต ทรัพย์สิน และชีวิต จากภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- มีการใช้เทคโนโลยีในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลแหล่งน้ำมากขึ้น
- ควรมีการจัดเก็บข้อมูลน้ำในระดับชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยประชาชนในชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบข้อมูลประเด็นปัญหา ความต้องการ และร่วมสืบหาสาเหตุของปัญหาร่วมกัน รวมทั้งร่วมปรึกษาหารือทบทวนหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ตรงจุดและยั่งยืน
- ควรมีการสนับสนุนทางงบประมาณในการแก้ไขปัญหามากขึ้น
- ควรมีการสนับสนุนอุปกรณ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการช่วยเหลือประชาชน เช่น เรือท้องแบนพร้อมเครื่องยนต์ เสื้อชูชีพ เป็นต้น
- หน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรง ต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างจริงจัง
- ควรมีการปรับใช้แผนตามสถานการณ์จริงในแต่ละพื้นที่ในภาวน้ำแล้งและภาวน้ำท่วม
- ควรเพิ่มข้อมูลค่าชดเชย /แหล่งที่มาของงบประมาณ /ความรวดเร็วในการเยียวยาและชดเชย
- ควรจัดอบรมเพื่อให้ความรู้เรื่องน้ำแก่หน่วยงานภาครัฐเพื่อจะได้ใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างเข้าใจ
- หน่วยงานได้รับงบประมาณ สำหรับปฏิบัติงานถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง
- ควรพิจารณาการจัดการผันน้ำหรือแก้มลิง
- หน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนในพื้นที่ควรเข้าถึงพื้นที่เกิดภัยอย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์
- ควรแก้ไขปัญหาภัยแล้งยั่งยืน
- ควรมีการดำเนินงานและติดตามการดำเนินงานตามแผน
- ควรเป็นแผนที่มีความเข้าใจง่าย รวมทั้งประชาชน ชุมชน มีส่วนร่วมและบูรณาการการทำงานร่วมกัน
- ควรบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เพราะพื้นที่ห่างไกลบางจุดยังขาดแคลนน้ำอย่างมากในการใช้อุปโภคบริโภค
- สามารถนำแผนป้องกันฯ น้ำแล้ง/น้ำท่วมไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ได้
- ควรมีระบบแจ้งเตือนที่ชัดเจนและการสื่อสารที่เข้าถึงกลุ่มประชาชน
- ควรมีการปรับปรุงแผนให้มีความชัดเจนมากขึ้น
- ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการน้ำในแต่ละพื้นที่

- ควรให้ความสำคัญตั้งแต่หน่วยต้นน้ำ เช่น ป่าไม้ ลำห้วยสาขา ก่อนที่จะลงมาถึงลุ่มน้ำ ควรมีระบบการกักเก็บน้ำต้นทาง เพื่อลดปริมาณน้ำที่จะไหลลงสู่แม่น้ำวัง และเป็นการกักเก็บน้ำให้เกิดความชุ่มชื้นเพื่อใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง

- ควรพัฒนาเรื่องของระบบข้อมูลรวม ข้อมูลกลาง คลังข้อมูล เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นฐานข้อมูลเดียวกันทั้งระบบ ปัจจุบันยังเป็นลักษณะแยกส่วน แยกหน่วย ต้องพัฒนาระบบคลังข้อมูลกลางให้สมบูรณ์มากขึ้น

- การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของลุ่มน้ำวังควรแก้ไขที่ท้ายน้ำด้วยโดยการขุดลอกเกาะในแม่น้ำ ทำพื้นที่แก้มลิง ทำทางลัดเร่งระบายน้ำในเขตพื้นที่ อ.แม่พริก จ.ลำปาง อ.สามเงา อ.บ้านตาก จ.ตาก และปัญหาน้ำแล้งในพื้นที่ควรให้มีการก่อสร้างฝายกั้นน้ำที่มีการควบคุมการระบายน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมตามสถานการณ์

- เพิ่มการตรวจเช็คเครื่องวัดระดับในแม่น้ำให้สามารถใช้งานได้ทุกจุด และสามารถตรวจสอบระดับน้ำผ่านทางออนไลน์ได้

- การให้ความสนับสนุนงบประมาณ และเครื่องมือเดือนรื้ออย่างครอบคลุมในพื้นที่

- การประสานงานทุกภาคส่วนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในการป้องกัน ช่วยเหลือ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการสนับสนุนบุคลากร เครื่องมือในการดำเนินงานที่เกิดภาวะน้ำแล้ง/น้ำท่วม และสนับสนุนเครื่องจักรเครื่องมือให้กับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติหน้าที่ตามสถานการณ์

- ควรมีการประเมินการดำเนินงานตามแผนว่ามีปัญหาอุปสรรคใดบ้าง แล้วนำมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

- ควรประชาสัมพันธ์แผนป้องกันฯ น้ำท่วม/น้ำแล้ง ให้ประชาชนทราบถึงแนวทางการจัดการ

๔. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

๔.๑ สรุปผล

สททช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำวัง ได้จัดส่งแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. เห็นชอบ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรียบร้อยแล้ว รวมทั้งได้สร้างการรับรู้การดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าวอย่างต่อเนื่องในการนี้ เพื่อเป็นการติดตามการดำเนินการตามมาตรา ๖๓ และ มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ จึงได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อติดตามการนำไปใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะของการดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าว ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ๑๐๕ ราย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในระดับปานกลางถึงมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นควรเพิ่มประสิทธิภาพแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ในด้านการจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ และการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นควรเพิ่มประสิทธิภาพแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม

๔.๒ ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพแผนดังกล่าวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่

- ควรทำงานแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการน้ำทั้งในระดับลำนํ้าหลักและลำนํ้าสาขา
- ควรขอความเห็นจากประชาชนในพื้นที่หรือชุมชนก่อนการดำเนินการจัดทำโครงการโดยเฉพาะการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งเพื่อเสริมสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่
- ควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้ง่ายต่อการกรอกรายละเอียดข้อมูลโครงการในระบบ TWP
- ควรมีการจัดเก็บข้อมูลในระดับพื้นที่ชุมชนและทบทวน ปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่อง
- ควรดำเนินการสำรวจข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์สาเหตุการเกิดน้ำแล้งหรือปัญหาขาดแคลนน้ำ รวมถึงสาเหตุของการเกิดปัญหาน้ำท่วม
- ควรมีแผนเผชิญเหตุชุมชนซึ่งเป็นหลักสูตรชุมชนและควรมีการซักซ้อมแผนดังกล่าวเพื่อเตรียมประชาชนในพื้นที่ให้ตระหนักถึงภัย การป้องกันภัย และการเผชิญเหตุ
- ควรมีการจัดทำผังการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในช่วงเกิดภาวะวิกฤตและภาวะวิกฤตรุนแรงให้มีความเข้าใจชัดเจน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

- ควรจัดทำช่องทางประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้มีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อให้ประชาชนทราบสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง

- ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานเพื่อตรวจสอบประเด็นปัญหาหรือสาเหตุและควรมีการวางแผนควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่จากข้อมูลทั้งลำน้ำสาขาหลักและลำน้ำสาขา

- ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดสรรน้ำในอดีตเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการควบคุมการใช้น้ำที่ชัดเจน

- ควรจัดทำฐานข้อมูลแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่

- ควรจัดทำฐานข้อมูลแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำสำรองในอนาคต

- จัดหาแหล่งน้ำกักเก็บเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำสำรองไว้ในฤดูแล้ง

- ควรเพิ่มข้อมูลกลไกการปฏิบัติงาน/ผังการทำงานร่วมกันของหน่วยงานให้มีความชัดเจน

ด้านการจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ และการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง

การดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพแผนดังกล่าวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่

- หน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนควรจัดทำข้อมูลหรือช่องทางการติดต่อหน่วยงานย่อยและบุคลากรในสังกัดที่รับผิดชอบในพื้นที่ โดยจัดทำเป็นช่องทางการติดต่อไปถึงระดับเชิงพื้นที่

- ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณและการติดตามการใช้งบประมาณที่ผ่านมา และข้อมูลในการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การขอและการใช้งบประมาณทั้งบปกติ งบกลาง งบป้องกันและยังยั้ง

- ควรจัดทำข้อมูลเรียลไทม์เชิงพื้นที่ระดับลำน้ำหลักและลำน้ำสาขา

- นำข้อมูลการเกิดภัยจริงจากพื้นที่ลำน้ำสาขาเข้ามาวิเคราะห์ ปัญหา สาเหตุของการเกิดอุทกภัยเพื่อนำมาจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่

- ควรมีการให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการซักซ้อมแผนในพื้นที่เสี่ยงเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับการเผชิญเหตุได้

- ควรมีแผนงานการบริหารจัดการในลุ่มน้ำสาขา

- ให้มีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุน้ำท่วมตามแผนเผชิญเหตุระดับตำบล

- ควรเพิ่มการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมในลำน้ำสาขา

- ควรเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบมากขึ้น

- ควรมีการเพิ่มข้อมูลการวิเคราะห์และวิธีการระบายน้ำ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และแนวทางการป้องกัน ช่วยเหลือ แก้ไข ทั้งระดับลำน้ำหลักและลำน้ำสาขา

- ควรเพิ่มข้อมูลแหล่งน้ำในพื้นที่ทั้งในกำกับดูแลของรัฐและของเอกชน

- ควรเพิ่มข้อมูลผังการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถรายงานข้อมูลสถานการณ์น้ำได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

คำชี้แจง

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ กำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบ ซึ่งการประชุม กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ และ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จำนวน ๒๒ ลุ่มน้ำ ตาม QR code ด้านล่าง

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำได้จัดส่งแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการ จึงได้จัดทำแบบสอบถามฉบับนี้ขึ้น เพื่อติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา ๖๓ และ ๖๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑

ทั้งนี้ การตอบแบบสอบถามฉบับนี้เป็นการประเมินการใช้ประโยชน์จากแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมฉบับดังกล่าว โดยมีสมมติฐานว่าหากเกิดสถานการณ์น้ำจะสามารถใช้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมฉบับนี้ เพื่อป้องกันและบรรเทาสถานการณ์น้ำที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด ในการนี้ผลจากแบบสอบถามฉบับนี้ เพื่อหาแนวทางพิจารณาแก้ไขนำไปสู่การทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา ๖๒ ๖๓ และ ๖๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ ต่อไป

QR Code แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกัน
และแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. กลุ่มน้ำ ☐ (๒๒ กลุ่มน้ำ).....
๒. อายุ ☐ น้อยกว่า ๓๐ ปี ☐ ๓๐ - ๔๐ ปี ☐ ๔๐ - ๕๐ ปี
☐ ๕๐ - ๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี
๓. ประสบการณ์การทำงานด้านทรัพยากรน้ำ ☐ น้อยกว่า ๕ ปี
☐ ๖ - ๑๐ ปี
☐ ๑๑ - ๑๕ ปี
☐ ๑๖ - ๒๐ ปี
☐ มากกว่า ๒๐ ปี
๔. กลุ่ม ☐ คณะกรรมการกลุ่มน้ำ
☐ หน่วยงานภาครัฐ
☐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ องค์กรผู้ใช้น้ำ
☐ อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ ๒ ชื่อหน่วยงาน (หากคุณเป็นหน่วยงานภาครัฐ)

ชื่อหน่วยงานระดับกรม.....
ชื่อหน่วยงานระดับพื้นที่.....

ตอนที่ ๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ (หากคุณเป็นหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

ท่านเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ หรือไม่
☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
☐ ไม่ทราบ

ตอนที่ ๔ ความเข้าใจ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ท่านมีความเข้าใจ แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ระดับใด
☐ มากที่สุด (๑๐๐%)
☐ มาก (๗๕%)
☐ ปานกลาง (๕๐%)
☐ น้อย (๒๕%)
☐ น้อยมาก / ไม่เคยรับทราบ (หากตอบข้อนี้ ให้ข้ามไปตอบตอนที่ ๗)

ตอนที่ ๕ แบบสำรวจเพื่อติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนป้องกันฯ ว่าสามารถนำข้อมูลจากแผนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับใด โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มาก

ระดับ ๓ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อย

ระดับ ๑ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อยที่สุด

โปรดเลือกระดับผลการประเมินจากการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)	
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน						
๑.๑ ข้อมูลโครงสร้างและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน						
๑.๒ ข้อมูลหน่วยงานรับผิดชอบครบถ้วนตรงตามภารกิจ						
๑.๓ ข้อมูลช่องทางติดต่อหน่วยงาน						
<u>ข้อเสนอแนะ:</u>						
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ						
๒.๑ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการป้องกัน						
๒.๒ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการช่วยเหลือ						
๒.๓ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการเยียวยา						

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง							
๓.๑ ข้อมูลพื้นฐานครบถ้วน (ข้อมูลกายภาพ ข้อมูลอุตุ- อุตุนิยมวิทยา โครงการปัจจุบัน แผนงานโครงการในอนาคต สมดุลน้ำระดับพื้นที่ เป็นต้น)							
๓.๒ ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงขาด แคลนน้ำ สอดคล้องกับความ เป็นจริง							
๓.๓ ข้อมูลปัญหา และสาเหตุ ของสภาวะน้ำแล้งในลุ่มน้ำ							
๓.๔ ข้อมูลเครื่องมือบริหาร จัดการน้ำ (คลองส่งน้ำ ท่อส่ง น้ำ อาคารทดน้ำ เครื่องสูบน้ำ เป็นต้น)							
ข้อเสนอแนะ:							
๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ							
๔.๑ ช่องทางการติดตามข้อมูล สถานการณ์ (สถานการณ์ ปกติ)							
๔.๒ แนวทางการ ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ (เสี่ยงภัย/ขณะเกิดภัย)							
๔.๓ แนวทางการ ประชาสัมพันธ์การให้ความ ช่วยเหลือ (ขณะเกิดภัย)							

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่							
๕.๑ ข้อมูลแนวทางการจัดทำ แผนจัดสรรน้ำ							
๕.๒ ข้อมูลแนวทางการ ติดตามการใช้น้ำตามแผนการ จัดการน้ำ							
๕.๓ ข้อมูลแนวทางการ ควบคุมการใช้น้ำ							
ข้อเสนอแนะ:							
๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง							
๖.๑ ข้อมูลแหล่งน้ำในพื้นที่ เสี่ยง							
๖.๒ ข้อมูลแหล่งน้ำข้างเคียง พื้นที่เสี่ยง							
ข้อเสนอแนะ:							
๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง							
๗.๑ ข้อมูล กลไก/ขั้นตอน การปฏิบัติงานร่วมกันของ หน่วยงานที่ชัดเจน							
๗.๒ ข้อมูลหน่วยงาน ให้ความช่วยเหลือตรงตาม ภารกิจ							

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
.....							
.....							

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒ แบบสำรวจเพื่อติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

โปรดเลือกระดับผลการประเมินจากการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกัน					หมายเหตุ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)	
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน						
๑.๑ ข้อมูลโครงสร้างและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน						
๑.๒ ข้อมูลหน่วยงานรับผิดชอบครบถ้วน ตรงตามภารกิจ						
๑.๓ ข้อมูลช่องทางติดต่อหน่วยงาน						
ข้อเสนอแนะ:						
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ						
๒.๑ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการป้องกัน						
๒.๒ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการช่วยเหลือ						
๒.๓ ข้อมูลแหล่งงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณในการเยียวยา						
ข้อเสนอแนะ:						
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม						
๓.๑ ข้อมูลพื้นฐานครบถ้วน (ข้อมูลกายภาพ ข้อมูลอุตุ-อุทกวิทยา โครงการปัจจุบัน แผนงานโครงการในอนาคต เป็นต้น)						
๓.๒ ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม สอดคล้องกับความเป็นจริง						
๓.๓ ข้อมูลปัญหา และสาเหตุ						

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)	
๓.๔ ข้อมูลเครื่องมือบริหารจัดการน้ำ (อาคารชลประทาน ประตูระบายน้ำ เครื่องสูบน้ำ เป็นต้น)						
๓.๕ ข้อมูลฝังน้ำ						
ข้อเสนอแนะ:						
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม						
๔.๑ ข้อมูลเกณฑ์ระดับความรุนแรงของสถานการณ์						
๔.๒ ข้อมูลผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น แต่ละระดับความรุนแรง						
๔.๓ ข้อมูลจุดวิกฤต พื้นที่เปราะบาง						
๔.๔ ข้อมูลแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและขั้นตอนการดำเนินงาน (ขั้นตอนการรับมือกรณีปริมาณน้ำมากผิดปกติ)						
๔.๕ ข้อมูลหน้าที่และขั้นตอนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (อำนาจหน้าที่ กระบวนการ วิธีการ)						
๔.๖ ข้อมูลหน้าที่และขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงาน (อำนาจหน้าที่ กระบวนการ วิธีการ)						
๔.๗ ข้อมูลแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจ						
๔.๘ ข้อมูลพื้นที่อพยพและขั้นตอนการอพยพ						
๔.๙ ข้อมูลขั้นตอนและหลักเกณฑ์การชดเชยและเยียวยา						

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม							
๕.๑ ข้อมูลสถานีฝายระวัง							
๕.๒ เกณฑ์การฝายระวัง/แจ้งเตือน							
๕.๓ กระบวนการแจ้งเตือน							
ข้อเสนอแนะ:							
๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ							
๖.๑ ช่องทางการติดตามข้อมูลสถานการณ์ (สถานการณ์ปกติ)							
๖.๒ แนวทางการประชาสัมพันธ์สถานการณ์ (เสี่ยงภัย/ขณะเกิดภัย)							
๖.๓ แนวทางการประชาสัมพันธ์การให้ความช่วยเหลือ และการอพยพ (ขณะเกิดภัย)							
ข้อเสนอแนะ:							
๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด							
๗.๑ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการน้ำ (ภาพรวมการบริหารจัดการทั้งระบบลุ่มน้ำการผันน้ำเพื่อบรรเทาปัญหา)							
๗.๒ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ							
๗.๓ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการน้ำในแม่น้ำ (การจัดจราจรน้ำ)							
๗.๔ ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำ							

รายการ	การดำเนินการตามแผนป้องกันฯ					หมายเหตุ	
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)		
ข้อเสนอแนะ:							
๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป							
๘.๑ ข้อมูลแหล่งเก็บกักน้ำ							
๘.๒ ข้อมูลแนวทาง/ขั้นตอน การกักเก็บน้ำ							
๘.๓ ข้อมูลแนวทาง/ขั้นตอน การนำน้ำออกมาใช้							
ข้อเสนอแนะ:							
๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม							
๙.๑ ข้อมูล กลไก/ขั้นตอนการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานที่ชัดเจน							
๙.๒ ข้อมูลหน่วยงานให้ความช่วยเหลือตรงตามภารกิจ							
ข้อเสนอแนะ:							

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๗ ความคาดหวังต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

(หากตอบตอนที่ ๕-๖ แล้ว ให้ข้ามไปตอบตอนที่ ๙)

๑. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบและหน่วยงานสนับสนุนในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อบรรยากาศที่ใช้ในการดำเนินการภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๓. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๔. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบแผนการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๕. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อวิธีการความคุมการใช้น้ำในพื้นที่เสี่ยงหรือเกิดภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๖. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

๗. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้งอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ ความคาดหวังต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

(หากตอบตอนที่ ๕-๖ แล้ว ให้ข้ามไปตอบตอนที่ ๙)

๑. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบและหน่วยงานสนับสนุนในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อบรรยากาศที่ใช้ในการดำเนินการภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๓. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๔. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๕. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๖. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบแนวป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๗. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนดในภาวะน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

๘. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อวิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

๙. ท่านมีความคิดเห็นและคาดหวังต่อการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วมอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ ๙ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม / ความคาดหวัง ภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ข้อเสนอแนะ / ความคาดหวัง

.....

.....

.....

.....

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายไพฑูรย์ เก่งการช่าง
นายไฉติต โอชวิช

นายเลิศพันธ์ สุขยิธัญ
นายอนันต์ เพ็ชรหนู
นายโอฬาร เวศอุไร
นายสถาพร รักชีพ

รองเลขาธิการ สททช.
ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์น้ำ
รักษาราชการแทน รองเลขาธิการ สททช.
ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการลุ่มน้ำ
ผู้อำนวยการ สททช. ภาค ๑
ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการลุ่มน้ำ ๒
รักษาราชการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการลุ่มน้ำ ๑

ผู้จัดทำ

สททช. ภาค ๑

นางสาวธวัลรัตน์ อุประนันท์
กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สททช.

นายทรงเกียรติ ขำทอง
นายสิริวัชร บุญวิชัย
นางสาวเบญจพร วัฒนวินิน
นายวงศ์พัทธ์ กิมน้อย

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานลุ่มน้ำวัง

รักษาราชการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำ ๓
วิศวกรชลประทานชำนาญการ
วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ
วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ

